

Stilling. Jeg mener ogsaa, at vi, hvis der sluttet et Forlig, hvorved den almindelige Valgret ikke bliver anerkendt, synke ned fra det at være virkelig fribaarne Mænd til igen at komme til at leve under Trykket fra enkelte Stormænds Side, saaledes som vore Fædre have prøvet det, før vi fik en fri Forfatning her i Landet. Jeg vil derfor ønske og haabe, at de Mænd, der særlig arbejder for dette Forlig, særlig ville lægge an paa, inden det er for sildt, at saa vor Stattebevillingsret respekteres og ikke sluttes et Forlig, forinden de opnaa dette. Vi kunne ikke sælge vor Førfædelsret eller vor grundlovmæssige Frihed hverken for Mad eller Benge, sælge den for en eller anden øjeblikkelig økonomisk Bindning. Der er talt saa meget om Agravbevægelsen i disse Dage, og jeg skal ikke ret længe opholde mig ved denne Ting, men maa maasse have Lov med et Par Ord at dvæle ved, hvad den højtærede Konseilspræsident udtalte i sit Foredrag i Dag i sit Svar til det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Bust), idet han udtalte, at han ikke ret vel kunde forstaa, at det ærede Medlem i Saar kunde udtale, at han ikke havde nogen Tro til, at Regeringen vilde støtte Landbruget, da dog Regeringens Medlemmer eller i hvert Fald største Delen af dem var store Landmænd, og det kunde ogsaa synes, at det, som den højtærede Konseilspræsident der udtalte, var rigtigt; men jeg maa dog tilstaa, at det arbejdende Landbrug stiller sig ikke og kan ikke stille sig i Klasse med det Slags Landbrugere, hvortil den højtærede Regering hører. Den højtærede Indenrigsminister udtalte i sit Foredrag i Dag, at han ikke ret vel kunde forstaa Forstællen — saaledes opfattede i alt Fald jeg den højtærede Minister — mellem et arbejdende og et kapitalistisk Landbrug. Maa jeg maasse dertil bemærke, at til det kapitalistiske Landbrug henregne vi særlig Godsejerne, og til det arbejdende Landbrug henregne vi Gaardmændene og enkelte Proprietærer samt Forpagterne. Det er den Forstel, vi gøre, mellem det kapitalistiske og det arbejdende Landbrug, og vi gøre det, fordi, som den højtærede Indenrigsminister selv kom til at berøre, det kapitalistiske Landbrug har Forrettigheder, som det arbejdende Landbrug ikke har. Jeg sigter herved til deres store Gaarde, som ere frie for at være Tiende, og til de store Skove, hvorpaa der kun er en forholdsvist meget lille Afgift. Jeg tror nok, at der kan være nogen Berettigelse i at tale om det kapitalistiske og det arbejdende Landbrug, i den Forbindelse, som jeg her har fremdraget det. Og naar det i Saar

blev omtalt af det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Bojzen), at Agravbevægelsen eller dette Samarbejde mellem de store og smaa Bønder ikke nu kunde siges at have noget som helst til fælles med den forrige Sammenslutning mellem disse, den saa kaldte Oktobersforening, vil jeg dog dertil bemærke, at det nok for saa vidt kan være rigtigt, men paa den anden Side tror jeg alligevel ikke, at Samarbejdet mellem de store Landmænd og de smaa vil blive af nogen Værdighed, og blive til nogen Velsignelse for Landet, forinden disse Ligheder, som jeg her har paapekt, ere udjævnedes. Jeg vilde blot ønske, at det var saaledes, at Sammenslutningen kunde blive saadan, at den kunde bringe nogen virkelig økonomisk Vættelse og Gavn for Landbruget; men naar disse store kapitalistiske Landbrug have Forrettigheder og Goder at nyde, som det arbejdende Landbrug ikke kan faa Del i, bliver der altid nogen Utilfredshed tilbage, og det kunde derfor være heldigt, om Lovgivningsmagten kunde raade Bod derpaa, saaledes at Sammenslutningen, som jeg før sagde, kunde blive til virkelig Gavn for Landbruget; for det er man jo enig om fra alle Sider, at det trænger til Hjælp.

Dernæst har jeg en anden Sag, som jeg tillader mig ved denne Behandling at drage frem. I Fjor blev der af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Johannsen) gjort opmærksom paa den strenge Tilværelse, som Konduktørerne ved vore Jærnbaner havde, idet de maatte gaa uden for Kupeerne og klippe Billetter, og det kunde til sine Tider i Regnvejr og Isflag være farligt for disse. Det er for saa vidt rigtigt, og jeg er derfor enig med det ærede Medlem i Rigtigheden af at drage det frem og i Ønskeligheden af at faa en Forbedring i disse Forhold; men der er dog en anden Klasse af Statsembedsmænd, som jeg skal tillade mig at minde om, og som har en lige saa streng, om ikke en værre Tjeneste at udføre end disse Statsbanefunktionærer. Dem, jeg her sigter til, ere vore Krydstoldassistenter, eller for Resten i det hele taget dem, som skulle betjene vore Krydsfartøjer. Vi have 31 af disse Fartøjer, hvoraf, saa vidt jeg ved, hvert er bemanded med en Krydstoldassistent og en Underkrydstoldassistent, foruden en Besætning af en 6—8 Mand og en Dreng. Af Besætningen er som Regel vistnok Haldelen gift. Det er som alt nævnt et meget anstrengende Arbejde, og til sine Tider en farefuld Gerning, som disse Mennesker have at udføre. Det træffer sig ikke saa sjældent, at Krydsferen maa føres af en eller to Mand, og Resten af Besætningen maa ud paa Baade